

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

לפני כבוד השופטת דר להב

התובעת: **נטורל סולושינס בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד גיא אופיר ורועי בן דוד

נגד

הנתבעת: **Amazon.com Inc**
ע"י ב"כ עוה"ד יואב אסטרייכר, אריאל רקובר ושי בן אהרון

החלטה

לפניי בקשה מטעם הנתבעת, Amazon.com Inc ("הנתבעת"), לכפירה בסמכותו של בית המשפט, במסגרת תביעה שהגישה התובעת, נטורל סולושינס בע"מ ("התובעת").

א. כללי

1. התובעת היא חברה פרטית הרשומה בישראל ומקום מושבה במודיעין. על פי הנטען בכתב התביעה, התובעת משווקת באופן אינטרנטי מוצרי טיפוח לחיות מחמד ומוכרת מוצרים אלה, החל משנת 2016, בחנות וירטואלית באתר "אמזון" בשם Arave – Dead Sea Pet Spa. יצוין, כי בעדות נציג התובעת, מר נאור בה, הבהיר כי התובעת מוכרת **אך ורק באמצעות "אמזון"** (עמ' 9 ש' 6-9), אם כי המוצרים נמכרים על ידי צדדים שלישיים גם בחנויות אחרות.

2. הנתבעת היא חברה שמקום מושבה בארה"ב, חלק מקבוצת חברות המאוגדות במדינות שונות ברחבי העולם, המפעילות זירות מסחר אלקטרוני, שירות המסופק במדינות שונות בעולם.

3. אין חולק כי במרץ 2016 התובעת פתחה חשבון מוכר (seller) באתר "אמזון" (עמ' 9 ש' 24-30), וכי היא בחרה את ארה"ב וקנדה כמדינות נבחרות לצורך פעילותה (ס' 7 לבקשה לכפירה בסמכות). בס' 32 לכתב התביעה ציינה התובעת: **"פעילות התובעת הרלוונטית לענייננו מתרכזת בשני שווקים – האחד בארצות הברית; השני בקנדה"**.

4. לפי הנטען, הנתבעת הטילה "חסימה" על אחד המוצרים שאותם משווקת התובעת (שמפו לכלבים) ("המוצר"). החסימה, לפי האמור בכתב התביעה, מתייחסת לשוק בארה"ב ולשוק בקנדה. כבר עתה יצוין, כי בסיכומיה (ס' 77) הדגישה התובעת שהמוצר היה חסום בארה"ב, אך **"הוא לא נחסם באירופה או בישראל"**. החסימה נבעה, ככל הנראה, מדרישות רגולטוריות מסוימות של משרדי הבריאות בארה"ב ובקנדה, אם כי הטעמים לכך לא הובררו במסגרת הבקשה שלפניי (טרם הוגש כתב הגנה). התובעת טענה כי ניסיונותיה להביא להסרת החסימה

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושנס בע"מ נ' Amazon.com Inc

- 1 בהידברות מול הנתבעת העלו חרס. הטלת החסימה גרמה וגורמת לתובעת נזקים, כך נטען,
2 ומכאן התביעה.
- 3
- 4 5. התביעה הוגדרה **חוזית ונזיקית** כאחד (ר' כותרת כתב התביעה) ובמסגרתה עתרה התובעת
5 למספר סעדים: (1) צו עשה – להורות לנתבעת להסיר את החסימה שהוטלה על המוצר; (2) צו
6 אל תעשה – להורות לנתבעת להימנע מהטלת הגבלות נוספות ללא מתן התראה ואפשרות
7 לתיקון הפרה, ככל שישנה; (3) סעד כספי שהועמד, לצרכי אגרה, על סך של 500,000 ש"ח.
- 8
- 9 6. בד בבד עם הגשת התביעה, הגישה התובעת בקשה להמצאה מחוץ לתחום, והבקשה התקבלה
10 ביום 25.11.2022, במעמד צד אחד.
- 11
- 12 7. ביום 28.3.2023 הגישה הנתבעת בקשה לכפירה בסמכות, מכוח תקנה 168 לתקנות סדר הדין
13 האזרחי, התשע"ט-2018 ("התקסד"א"). תשובת התובעת הוגשה ביום 14.6.2023. דיון במעמד
14 הצדדים התקיים ביום 21.3.2024, ובמהלכו נחקרו המצהירים מטעם הצדדים. לאחר הדיון
15 הגישו הצדדים סיכומים בכתב.
- 16
- 17 **ב. טענות הצדדים בתמצית**
- 18 **ב.1. טענות הנתבעת**
- 19
- 20 8. הנתבעת טענה בבקשה לכפירה בסמכות מספר טענות עיקריות המצדיקות לשיטתה את ביטול
21 היתר ההמצאה שניתן וקביעה כי בית המשפט הישראלי אינו מוסמך לדון בתביעה:
- 22
- 23 9. התביעה אינה מגלה עילה רצינית שיש לדון בה, זאת משני טעמים מרכזיים:
- 24
- 25 9.1. ראשית, לטענת הנתבעת, התובעת הגישה את ההליך נגד הישות המשפטית הלא נכונה,
26 ומכאן שאין כל יריבות בין הצדדים. לטענת הנתבעת, החברות הרלוונטיות שהן צד
27 להסכם שבין הצדדים הן Amazon Services International Inc ו-Amazon Services LLC.
28 הישות שנתבעה כלל אינה צד להסכם ואין לה כל יריבות עם התובעת.
- 29
- 30 9.2. שנית, לטענת הנתבעת, ההסכם שמכוחו משווקת התובעת את מוצריה באמזון (Amazon
31 Services Business Solutions Agreement, להלן: "BSA") כולל תניית ברירת דין זר,
32 המחילה את דין מדינת וושינגטון, ארה"ב, על היחסים בין הצדדים. כתב התביעה,
33 המבוסס על דין ישראלי, אינו מגלה עילת תביעה. לא זו בלבד שהתובעת לא צירפה העתק
34 מההסכם הרלוונטי לכתב התביעה, אלא שהיא הפנתה להסכם אחר, לא רלוונטי, בשם
35 AWS Service Terms. הנתבעת הוסיפה, כי גם לפי כללי ברירת הדין של ישראל, דין
36 ישראל אינו חל, שכן כל המעשים והמחדלים נעשו בארה"ב ובקנדה. כתב התביעה כולל
37 עילות על פי דין ישראל. על התובעת היה לבסס טענותיה על דין וושינגטון, ולחילופין

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

להוכיח כי הדין הזר המוסכם מקפת, אך היא לא עשתה כן. לכן, כתב התביעה, כבר על פניו, אינו מגלה עילה.

10. היעדר עילת המצאה מכוח תקנה 166 לתקסד"א. לטענת התובעת, אף אחת מעילות ההמצאה שעליהן נסמכה התובעת, אינה מתקיימת במקרה דנן.

10.1. תקנה 166(א4) – התובעת לא הצביעה על מעשה או מחדל שאירעו בישראל.

10.2. תקנה 166(5) – התובעת לא הצביעה על נזק שנגרם לה בישראל. הנזקים הנטענים נוגעים לאובדן האפשרות למכור מוצרים בארה"ב ובקנדה, שנשלחים ממחסנים שנמצאים בארה"ב ובקנדה, על בסיס עסקאות שנעשו באתר האמריקאי והקנדי. גם הפגיעות הנטענות בקניין הרוחני של התובעת אינן יכולות להיחשב נזקים שנגרמו בישראל. התובעת אף לא הצביעה על נזק שנגרם למוניטין שלה בישראל.

10.3. תקנה 166(6) – הצווים המבוקשים בתובענה, הם אקסטרטוריאליים ואינם מתייחסים לדבר שנעשה או עומד להיעשות בתחומי מדינת ישראל, כי אם למכירת מוצרים בארה"ב ובקנדה.

10.4. מכאן שלא מתקיימת אף עילה מכוח תקנה 166(10).

11. ישראל אינה הפורום הנאות לדון בתביעה.

11.1. מבחן מרב הזיקות מלמד כי אין לתובענה כל קשר לישראל מלבד היות התובעת ישראלית. נפסק כי מקום מושבו של התובע אינו יוצר זיקה מספקת לפורום הישראלי. ממילא, לתובעת כתובת רשומה בארה"ב; הפעילות הרלוונטית לתביעה מתרכזת בשווקים בארה"ב ובקנדה; מעשי החסימה ואובדן המכירות הנטענים התרחשו בארה"ב ובקנדה, באתר האמריקאי ובאתר הקנדי; המחסנים שבהם אוחסנו המוצרים מצויים בארה"ב ובקנדה; הדין החל על הסכסוך הוא דין מדינת וושינגטון, ארה"ב; התובעת עצמה מתייחסת לכללים, רגולציה והוראות חוק החלים בארה"ב ובקנדה.

11.2. מבחן הציפיות הסבירות של הצדדים מוביל למסקנה שהפורום הישראלי אינו הפורום הנאות. לתובעת לא הייתה ציפייה סבירה להתדיין בישראל, שעה שהיא מוכרת מוצרים הנמצאים בארה"ב ובקנדה, באמצעות האתר האמריקאי והקנדי, תחת רגולציה אמריקאית וקנדית, לקהל לקוחות שנמצא בעיקרו בארה"ב ובקנדה, על בסיס הסכם שחל עליו דין וושינגטון. לאמזון עצמה אין משרדים, עובדים, מחסנים או שרתים בישראל.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

11.3. אשר למבחן השיקולים הציבוריים, לתביעה אין שום קשר לישראל מלבד מקום מושבה של התובעת. אין כל אינטרס ציבורי ישראלי שעליו יש להגן במקרה דנן. לא ייתכן שבית משפט בישראל יוציא תחת ידיו צווי עשה וצווי מניעה שמסדירים שיווק ומכירה של מוצרים בארה"ב ובקנדה, על בסיס הדינים החלים באותן מדינות. הדבר יפגע באינטרס הציבורי שלפיו מערכת המשפט בישראל, בהיותה משאב ציבורי מוגבל, תעסוק רק בסכסוכים שזיקתם לישראל הדוקה וברורה.

2. טענות התובעת

12. להלן בתמצית טענות התובעת כפי שהועלו בתשובה לבקשה לכפירה בסמכות:

13. בכל הנוגע לטענות הנתבעת בנוגע להיעדר עילת תביעה בשל תניית ברירת דין, התובעת טוענת כי מעולם לא נדרשה לאשר באופן אקטיבי את תנאי השימוש (ה-BSA) ולפיכך גם לא ידעה שישנה תניית ברירת דין. הנטל להוכיח כי התובעת אישרה את תנאי השימוש מוטל על הנתבעת, והיא לא הציגה כל ראיה לכך.

14. לטענת התובעת, תנאי השימוש של אמזון כוללים תניות שהן "בדיחות על חשבון המשתמשים מתוך הנחה שאף אחד לא קורא את התקנון", ולכן הנתבעת אינה יכולה לאחוז בהם כ"דברי אלוהים חיים".

15. גם אם התובעת אישרה את תנאי השימוש, הכוללים תניית ברירת דין, מדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד, שדינו בטלות. לטענת התובעת, בדין הישראלי אבד הכלח על הטענה להחלת דין זר כשמדובר בפעילות של תאגידים רב לאומיים כגון המבקשת, הפועלים בישראל. בפסיקה נקבע שתניית דין זר גורפת היא תניה מקפחת בחוזה אחיד וניתנת לביטול. כמו כן, נגד הנתבעת עומד השתק פלוגתא לטענת החלת הדין הזר. לא ניתן להתעלם מחוסר השוויון המהותי והמובהק בין הצדדים: הנתבעת מכתיבה את התנאים למשתמשים, מבלי שיש להם זכות לערער עליהם. על פי עמדת יועמ"ש שהוגשה בהליך אחר, חברה גלובלית עתירת ממון המנהלת עסקים בהיקף ניכר בישראל ומכווניה פעילותה לקהל לקוחות ישראלי צריכה ואף יכולה להיות ערוכה להתדיין על פי דיני ישראל.

16. אשר לטענת היעדר היריבות, טוענת התובעת כי בתנאי השימוש נכתב שהפלטפורמה מסופקת על ידי Amazon.com, Amazon.com Services LLC and/or its affiliates. הנתבעת היא אחת מה-affiliates הנזכרים שם. כמו כן, במסמכים רשמיים שנשלחו לתובעת מעת לעת, הנתבעת הוצגה כזו שאחראית ומנהלת את פלטפורמת אמזון. בהליכים משפטיים אחרים המתנהלים נגד הנתבעת בבתי המשפט בישראל, היא הצהירה שהיא המפעילה והאחראית על פלטפורמת אמזון. לפיכך, הנתבעת מושתקת או מנועה מלטעון כי היא אינה הנתבעת הרלוונטית.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושנס בע"מ נ' Amazon.com Inc

17. התובעת טוענת כי מתקיימות עילות המצאה לפי תקנה 166 לתקסד"א. לשיטתה, כאשר הנזק מתגבש במדינת ישראל, יש בכך כדי לבסס עילת המצאה מכוח תקנה 166(5) לתקסד"א. הנזקים הכספיים התגבשו בישראל, שכן התובעת מנהלת ומפעילה את הפעילות העסקית בישראל. לכן, גם אם המעשה או המחדל התרחשו מחוץ לישראל, הנזק התגבש בישראל. לא מבוקש צו אקסטרטוריאלי, שכן מדובר בצו עשה שיורה לנתבעת לבצע פעולות בפלטפורמה הזמינה ונגישה לכל משתמש בכל העולם, לרבות בישראל.

החסימה של המוצר לא הייתה פיסית, אלא מדובר בחסימה בפלטפורמה של אותן מדינות. ההפרה התרחשה במרשתת. יש לראות עוולות שהתבצעו באמצעות המרשתת ככאלה שהתרחשו בשטח מדינת ישראל. בפרט כאשר התובעת היא חברה ישראלית שמקום מושבה בישראל, משרדיה ממוקמים בישראל והפעילות העסקית מבוצעת בישראל, עובדות שהיו ידועות לנתבעת כשהתובעת הקימה את ה"חנות".

18. לבסוף, טוענת התובעת, כי בית המשפט בישראל הוא הפורום הנאות. רק במקרים חריגים וקיצוניים יקבע בית משפט ישראלי כי הוא אינו הפורום הנאות. בעת הקמת החנות בשנת 2016 היא נדרשה, לצרכי מס, לאמת את זהות האישיות המשפטית שמפעילה את החנות. במסגרת כך, הועברו לנתבעת מסמכים רשמיים מרשם החברות בישראל, כך שהנתבעת ידעה שמדובר באישיות משפטית ישראלית שמקום מושבה בישראל. לנתבעת אין כתובת בארה"ב או בקנדה, אלא מדובר בכתובת המחסן שבו מאוחסנים המוצרים, וזו ניתנה לדרישת הנתבעת. אחסון המוצרים במחסן פיסי היא דרישה של הנתבעת לקיום חנות בפלטפורמה. לפיכך, אין בכך כדי לעמוד לרועץ נגד התובעת. גם מבחינת האינטרס הציבורי, בית משפט זה הוא הפורום הנאות, שכן מספר רב של תושבי ישראל מקיימים מסחר או חנויות וירטואליות בפלטפורמת אמזון.

ג. דיון והכרעה

19. עוד בטרם אכנס לגופם של דברים, אציין כי בשנים האחרונות, בשים לב להתפתחויות הטכנולוגיות והגלובליזציה, המתאפיינת בכך שקונצרני ענק בינלאומיים וחברות זרות (כגון AMAZON, META, BOOKING ועוד), פועלים באופן גלובלי מול משתמשי קצה בכל העולם, הנטייה הברורה של הפסיקה היא להכיר בהמצאה מחוץ לתחום לתאגידים אלה. זאת מתוך תפיסה שתאגידים כאלה, הפועלים באופן גלובלי ומכוונים את פעילותם למשתמשים בכל העולם, צריכים לצפות כי יתדיינו עם המשתמשים שאליהם מכוונת פעילותם, במדינות שונות, ולהיות ערוכים להתדיין בפורומים אלה.

20. חרף ההרחבה הכללית של הפסיקה בסוגיית ההמצאה מחוץ לתחום, סבורני כי נסיבות המקרה דן הן מצדיקות את קבלת בקשתה של הנתבעת לכפירה בסמכות בית המשפט, וכפועל יוצא

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

את ביטול היתר ההמצאה מחוץ לתחום. זאת מכיוון שלמעשה, מלבד מקום מושבה של התובעת – בישראל – והיותה חברה ישראלית, אין למעשה דבר הקושר את הסכסוך הספציפי לבית המשפט בישראל. הכרה בהיתר המצאה במקרה שכזה, תרוקן מתוכן את דרישת קיומו של "פורום נאות" ולמעשה גם תרוקן מתוכן את עילות ההמצאה הקבועות בתקנה 166 לתקסד"א, ותביא לכך שבכל מקרה שבו חברה ישראלית התקשרה עם חברה זרה, יהא ניתן לברר את הסכסוך בישראל, וזוהי תוצאה שאינה בהכרח רצויה. הדברים יובהרו להלן.

1.1. המסגרת הנורמטיבית בבקשה לכפירה מסמכות

21. תקנה 166 לתקסד"א קובעת כי בעל דין המעוניין להמציא כתב טענות מחוץ לתחום השיפוט, נדרש לפנות לבית המשפט בבקשה מתאימה לקביעת דרך ביצוע ההמצאה. לאחר בחינת הבקשה, בית המשפט רשאי להורות שבנסיבות העניין אין לאפשר המצאה מחוץ לתחום (תקנה 167 לתקסד"א).

22. מי שמבקש להמציא כתב טענות אל מחוץ לתחום, נדרש לצלוח שלוש משוכות עיקריות (רע"א 8854/22 The Dow Chemicals Company נ' סוכנויות יעקבזון בע"מ (27.3.2023) ("עניין DOW"); ת"צ (מח' מרכז) 13436-01-22 גלבר נ' Flo Health, Inc (נבו 20.6.2024) :

22.1. הראשונה, שיש בידיו "תביעה הראויה לטיעון" בכל הנוגע לעילת ההמצאה המנויה בסעיף המשנה הרלוונטי בתקנה 166 לתקסד"א. מדובר ברמת הוכחה נמוכה מזו הנדרשת בהליך אזרחי רגיל.

22.2. השנייה, שעילת תביעתו, לגופה, מעוררת "שאלה רצינית שיש לדון בה". משוכה זו נועדה להבטיח, ככל הניתן, כי לא מדובר בתביעת סרק או תביעה טורדנית, ורף ההוכחה הנדרש הוא קל למדי. נדרש להוכיח לכאורה כי קבלת טענות מבקשת ההמצאה תזכה אותו בסעד הנתבע.

22.3. השלישית, שמדינת ישראל היא הפורום הנאות לנהל בו את ההליך.

23. אדון תחילה בתנאי הראשון, הנוגע לעילות ההמצאה; לאחר מכן אדון בתנאי השלישי, שעניינו הפורום הנאות לדון בתביעה; ולבסוף אדרש בקצרה לנושא עילת התביעה.

2.2. עילות ההמצאה מכוח סעיף 166 לתקנות

24. בעניין DOW נפסק, כי "המשותף לכל העילות המנויות בתקנה 166 לתקנות החדשות הוא קיומה של זיקה מסוימת לפורום הישראלי – בין זיקה פרסונלית של הנתבע; ובין זיקה עניינית הקשורה לעילת התביעה, ומספיקה כדי לבסס הצדקה להמציא כתבי טענות מחוץ לתחום".

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

- 1
2 25. התובעת נסמכה בבקשת ההמצאה על ארבע עילות המצאה חילופיות. אבחן אותן כסדרן.
3
4 26. עילת ההמצאה לפי תקנה 166(א4) מתייחסת לתובענה ה"מבוססת על מעשה או על מחדל
5 שאירע בתחום המדינה".
6
7 27. בס' 14 לכתב התביעה תיארה התובעת את המעשה או המחדל נשוא התביעה כדלקמן: "עניינו
8 עוסק בשלוש חסימות, כאשר שתיים התרחשו בארצות הברית והשלישית בקנדה". כמו כן,
9 כמובא לעיל, בס' 77 לסיכומיה הבהירה התובעת: "הטענה כי חסימת המוצר התרחשה
10 בארה"ב ובקנדה, לא מתייחסת לחסימה פיזית שהתרחשה באותן מדינות, אלא חסימה
11 בפלטפורמה של אותן מדינות. כך לדוגמה בשעה ש[ה]מוצר מושא עניינו היה חסום בארצות
12 הברית, הוא לא נחסם באירופה או בישראל, ועל כן ההפרה התרחשה במרשתת" (ההדגשות
13 אינן במקור – ד.ל.). היינו, מדברי התובעת עולה, שהחסימות של המוצר – הן המעשה או
14 המחדל נשוא התביעה – לא בוצעו בישראל ולא משפיעות על השיווק לישראל.
15
16 28. התובעת טוענת כי מדובר בעוולה שבוצעה באמצעות רשת האינטרנט וכי בפסיקה נקבע
17 שעוולות שבוצעו באמצעות רשת האינטרנט הן כאלה שבוצעו בישראל. עם זאת, סבורני כי אין
18 ללמוד מהמקרים המובאים על ידה ביחס למקרה דנן. התובעת הפנתה לת"צ (מח' מרכז)
19 10822-02-15 LinkedIn Corporation נ' לנואל (9.4.2017), שעניינו היה תביעת "ספאס" בגין
20 קבלת בקשת הצטרפות מרשת לינקדאין לכתובות דוא"ל של משתמשים ישראלים; לת"צ (מח'
21 ת"א) 39059-05-19 GoDaddy.Com, LLC נ' לוי (3.4.2020) שם מדובר היה בבקשה לאישור
22 תובענה ייצוגית שעניינה השבת כספים שגבתה הנתבעת כמס מלקוחותיה הישראלים; בע"ר
23 (מח' ת"א) 68437-10-18 אוטוטו דיזיין בע"מ נ' Amazon.com, Inc (14.4.2019) נדונה תביעה
24 שבה נטען כי באתר אמזון נמכרים מוצרים המפרים זכויות קניין רוחני של התובעת; לבסוף,
25 בת"צ (מח' ת"א) 23241-09-16 Hotels.com נ' סיליס (21.6.2017) נפסק שיש לקבוע נורמה
26 שלפיה חברה זרה המשווקת את מרכולתה באינטרנט בעברית, במיוחד סחורה הנמצאת
27 בישראל שמשולם בגינה במטבע ישראלי, תהיה כפופה לסמכות בתי המשפט בישראל, ככל
28 שהיא ביצעה עוולה או הפרה את הדין בישראל.
29
30 29. עניינו נבדל מהמקרים דלעיל. התובעת היא חברה שכל עיסוקה ממכר באמצעות אמזון. היא
31 בחרה לפעול בחנות אמזון ארה"ב ובחנות אמזון בקנדה. הפעילות שלה נשוא התביעה, כך
32 לשיטתה, מתייחסת לשוק האמריקאי ולשוק הקנדי. החסימה הנטענת בכתב התביעה היא רק
33 בשוק האמריקאי ובשוק הקנדי. אין למעשה או המחדל נשוא התביעה דן כל קשר לשיווק
34 המוצר בישראל (המוצר אינו חסום בישראל). גם אם מדובר בעוולה שבוצעה באמצעות רשת

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

- 1 האינטרנט, כטענת התובעת, הרי שלא די בכך, לצורך תקנה 166(4א), על מנת לקבוע כי מדובר
- 2 בהפרה שבוצעה בישראל.
- 3
- 4 30. הנסיבות בפסקי הדין הנ"ל היו אפוא שונות במובן זה שהמעשים שבגינם הוגשו התביעות כוונו
- 5 כלפי צרכנים ישראלים או לקוחות ישראלים, מה שאין כן במקרה דנן, שבו החסימה אינה
- 6 רלוונטית לשוק הישראלי, ולא השפיעה על הצרכנים הישראליים, כך לדברי התובעת.
- 7
- 8 31. עילת ההמצאה לפי **תקנה 166(5)** מתקיימת כאשר "התובענה מבוססת על נזק שנגרם לתובע
- 9 בישראל ממוצר, משירות או מהתנהגות של התובע, ובלבד שהנתבע יכול היה לצפות שהנזק
- 10 ייגרם בישראל וכן ושהנתבע, או אדם קשור לו, עוסק בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-
- 11 לאומיים בהיקף משמעותי";
- 12
- 13 32. אין חולק שהנתבעת היא מי שעוסקת "בסחר בין-לאומי או במתן שירותים בין-לאומיים בהיקף
- 14 משמעותי". המחלוקת היא אם ניתן לומר כי התובענה מבוססת על "נזק שנגרם לתובע
- 15 **בישראל**" ואם הנתבעת יכולה הייתה "לצפות שהנזק ייגרם בישראל".
- 16
- 17 33. במסגרת דברי ההסבר לתיקון שבמסגרתו הותקנה תקנה 166(5) עולה כי התיקון הוצע על מנת
- 18 שהתקנה "תהלום את מגמות הגלובליזציה וההתפתחות הטכנולוגית בת ימינו". עוד צוין שם,
- 19 כי "בכל מקרה, המצאה מחוץ לתחום בשל נזק שנגרם בישראל כמפורט בתיקון המוצע כפופה
- 20 למסננת הפורום הבלתי נאות וכן למסננת הקשר הסיבתי לנזק... הדוקטרינה מהווה מסננת
- 21 עבור מקרים שיעמדו בתנאי התיקון המוצע אך טיפולם בפורום ישראלי תכביד על ההליך או
- 22 על בתי המשפט או לחלופין תהא לא הכרחית".
- 23
- 24 34. בת"צ (מח' מרכז) 16038-10-21 **ברק נ' Master Card International Inc.** (9.8.2022) נדונה
- 25 תביעה שבה נטען כי הנתבעת דשם גבתה עמלה צולבת במחיר אנטי-תחרותי מופרז ובכך גרמה
- 26 נזק ללקוחות שביצעו עסקאות באירופה (בעודם בבית העסק). באותו עניין, טענו התובעים, כי
- 27 הנזק נגרם בישראל, מכיוון שהחויב של כרטיס האשראי, שבאמצעותו נעשו העסקאות, נעשה
- 28 בחשבון בנק בישראל. בית המשפט המחוזי דחה טענה זו וקבע, כי הנזק הנטען הוא התשלום
- 29 המופרז, ונזק זה נגרם כאשר שולמה התמורה ובמקום בו היא שולמה. העובדה שהחויב נעשה
- 30 בכרטיס אשראי המשוך לחשבון בנק בישראל אינה קשורה כלל לעוולה. בית המשפט ציין שם
- 31 כך: "ודוק: לפי ההיגיון שביסוד גישת המבקשים, הרי שכמעט כל נזק כספי שנגרם לתושב
- 32 ישראל, בכל מקום בעולם ובכל נסיבה שהיא, ייחשב לנזק שנגרם בישראל, ובלבד שאותו תושב
- 33 מנהל חשבון בנק בישראל. זאת, שכן תמיד הנזק יתבטא בכך שבחשבון הבנק הנמצא בישראל
- 34 יהיה פחות כסף... אלא שמדובר בתוצאה עקיפה... ה"שיוך" הגיאוגרפי של נזק שנגרם כתוצאה
- 35 מתשלום מופרז בכרטיס אשראי (או באמצעי אחר) למקום בו נמצא חשבון הבנק שחויב, הוא
- 36 מלאכותי וחסר בסיס".

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

- 1
- 2 35. סבורני כי דברים אלה יפים גם לענייננו. כאמור, הפעילות הרלוונטית של התובעת היא בשוק
- 3 בארה"ב ובקנדה (ס' 32 לכתב התביעה). לדברי נציג התובעת, פעילותה העסקית של התובעת
- 4 היא מכירות באמזון בלבד. עוד אישר בחקירתו, כי המוצרים מאוחסנים במחסנים בארה"ב
- 5 ובקנדה, משם הם משונעים ומשווקים; וכי התמורה המתקבלת עבור המכירות מתקבלת
- 6 בארה"ב (דרך חברת פיוניר). דהיינו, העובדה שהתובעת היא חברה הרשומה בישראל, אין בה
- 7 כדי ללמד שהשיוך הגיאוגרפי של הנזק שנגרם כתוצאה מהחסימה הוא בישראל. מדובר בנזק
- 8 שנגרם כתוצאה מאי-מכירה לשוק האמריקאי והקנדי, המדינות שמהן בחרה התובעת לפעול.
- 9
- 10 36. ודוק, גם אם קיים ספק בעניין זה, הרי שנפסק, כי "כל ספק ביחס לשאלה אם העניין בא בגדר
- 11 תקנה 500 לתקנות הישנות אם לאו, יפעל לטובת הנתבע" (רע"א 6866/21 Airbnb Payments
- 12 UK Ltd נ' קולוף (16.8.2022)).
- 13
- 14 37. התובעת טענה להתקיימות עילת ההמצאה **שבתקנה 166(6)**, שעניינה מקרה שבו "מבוקש צו
- 15 מניעה לגבי דבר הנעשה או עומד להיעשות בתחום המדינה, או מבוקש למנוע או להסיר מטרד
- 16 בתחום המדינה, בין אם מבוקשים דמי נזק בקשר לכך ובין אם לאו". סבורני כי אי התקיימות
- 17 עילת המצאה זו בנסיבות ענייננו כה ברור מאליו, עד שלא ראיתי צורך להרחיב בעניין זה (ולא
- 18 בכדי, גם התובעת לא הרחיבה בנדון).
- 19
- 20 38. גם תנאי **תקנה 166(10)** אינם מתקיימים, שעה שאיזו מהזיקות האחרות שבתקנה 166 אינה
- 21 מתקיימת בנסיבות המקרה.
- 22
- 23 **ג.3. הפורום הנאות**
- 24
- 25 39. גם אם יימצא כי התקיימה עילת המצאה לפי תקנה 166(4א) או לפי תקנה 166(5), סבורני כי
- 26 בנסיבות המקרה דנן, דוקטרינת הפורום הנאות מובילה למסקנה כי בית המשפט בישראל אינו
- 27 הפורום הנאות לדון בתביעה.
- 28
- 29 40. כאמור, אחד התנאים שעל התובע המבקש לבצע המצאה מחוץ לתחום להוכיח את התקיימותו,
- 30 הוא היות ישראל הפורום הנאות לדון בסכסוך הקונקרטי. בע"א 2547/23 **אופיס טקסטיל**
- 31 **בע"מ נ' Brokline Inc Delaware co** (28.12.2023) ("**עניין אופיס טקסטיל**") קבע בית
- 32 המשפט העליון כי התקנות החדשות לא שינו את הכלל שלפיו התובע המבקש היתר המצאה אל
- 33 מחוץ לתחום השיפוט הוא הנושא בנטל להוכיח שהפורום המקומי הוא הפורום הנאות.
- 34
- 35 41. עוד נקבע באותו פסק דין, כי "אמנם, בשנים האחרונות חל פחות במעמדה של דוקטרינת
- 36 הפורום הבלתי-נאות, בעקבות התפתחות אמצעי התקשורת ואמצעי התחבורה הבינלאומיים.
- 37 יחד עם זאת, אין עסקינן בדוקטרינה 'שאבד עליה הכלח', כנלמד מתקנה 168 לתקסד"א...

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

- 1 במקרים אלו, על בית המשפט לשים לנגד עיניו את התמונה בכללותה ואת כלל הזיקות
2 המשתקפות ממנה, ולבחון, תוך הפעלת שיקול דעת, לאיזה פורום ראוי בנסיבות העניין להקנות
3 את סמכות השיפוט. בגדר בחינת נאותות הפורום, נלקחים בחשבון שיקולי משנה שונים,
4 ובכללם מהו הפורום המשפטי בעל מרב הזיקות בנוגע לסכסוך; ציפיותיהם הסבירות של
5 הצדדים; ושיקולים ציבוריים – קרי, מהי הערכאה בעלת העניין ה'אמיתי' לדון בתובענה". ר'
6 גם ע"ר (מח' ת"א) 67771-07-18 Booking Com B.V. נ' שפירא (20.2.2019), שם נקבע כי
7 המבחן העיקרי הוא מבחן הפורום שיש לו עניין אמיתי לדון בתובענה.
8
9 42. בת"א (מח' ת"א) 2180-07-21 Lakis Michaelides נ' כהן (15.8.2022) נקבע, כי "בין היתר נדרש
10 בית המשפט לבחון את מקום מושבם של הצדדים והמקום שבו הם מנהלים את חייהם או את
11 עסקם, גישה למקור הראיות, האפשרות לחייב עדים להעיד בבית המשפט וההוצאות הכרוכות
12 בהבאה עדים... את הדין החל על המקרה ומהו הפורום הטבעי להתדיינות על פי הדין
13 הרלוונטי... שיקולים של יעילות הדיון ושל ציפיותיהם הסבירות של הצדדים..."
14
15 43. בעניין אופיס טקסטיל נפסק כי "את מבחן ציפיותיהם הסבירות של הצדדים, יש ליישם לאורן
16 של הזיקות המאפיינות כל מקרה ומקרה, ולהימנע מיישום דווקני של הדין או של הכלל
17 המשפטי האמור; כמו גם מיצירת כללים גורפים הנוגעים לחברות הפועלות 'מעבר לים'. נבחן
18 אפוא את נסיבות המקרה דן.
19
20 44. ה"חסימה" הנטענת של מכירת המוצר היא בחנות אמזון בארה"ב ובחנות אמזון בקנדה. כאמור
21 לעיל, התובעת עצמה ציינה כי "בשעה ש[ה]מוצר מושא ענייננו היה חסום בארצות הברית, הוא
22 לא נחסם באירופה או בישראל" (ס' 77 לסיכומיה). זאת, לא בכדי, שכן ה"חסימה" הנטענת
23 נבעה מדרישות רגולטוריות של משרדי הבריאות שם. מהו אפוא העניין של בית משפט בישראל
24 לדון בדרישות רגולטוריות של מוצר הנובעות מדין של מדינה אחרת וחסימת מכירת המוצר
25 בארה"ב ובקנדה? כל זאת כאשר דרישות אלה אינן משפיעות על מכירת המוצר בישראל. האם
26 זהו מקומו של בית המשפט הישראלי לקבוע כי חסימה שבוצעה בהתאם לדרישות רגולטוריות
27 בארה"ב ובקנדה היא בלתי תקפה ולחייב את התובעת להסירה ולא להטילה בשנית (הסעדים
28 המבוקשים על ידי התובעת בתובענה)? דומני כי התשובה לשאלה זו היא שלילית. אין כל היגיון
29 שדווקא בית משפט ישראלי יבחן את הדרישות הרגולטוריות החלות על המוצר במדינה אחרת.
30
31 45. הפעילות העסקית נשוא התביעה מתבצעת כולה מחוץ לישראל. המוצרים מאוחסנים במחסנים
32 בארה"ב ובקנדה. כאשר מתבצעת הזמנה, המוצרים נשלחים פיסית ממחסנים אלה. התמורה
33 בגין מכירת המוצרים משולמת בחו"ל לחברה אמריקאית (פיוניר), והיא שמעבירה את הכספים
34 לתובעת. לדברי מר בר, נציג התובעת, פעילות התובעת היא "only אמזון" (עמ' 9 ש' 8-11), והיא
35 זו שבחרה את החנות האמריקאית והחנות הקנדית, עם תחילת ההתקשרות מול התובעת.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

46. יובהר, כי אמנם בת"צ (מח' מרכז) 12859-12-19 **ברק נ' Amazon.com Inc** (3.8.2022) החיל בית המשפט המחוזי את סמכות השיפוט של בית המשפט בישראל על הנתבעת דנן. אולם, הנסיבות והעובדות שונות לחלוטין מענייננו, שכן מדובר היה בטענות להפרת דיני הגנת הצרכן של מדינת ישראל, במסגרת עסקאות שעשו צרכנים ישראלים, בקשר למוצרים שיובאו ונשלחו לישראל, בקשר למצגים שניתנו לצרכנים בישראל.

47. פרמטר נוסף שעשוי להשפיע על מבחן מרב הזיקות הוא שאלת הדין החל. בעניין זה, הצדדים הרחיבו בטיעונייהם בשאלת הדין החל: הנתבעת טענה כי מכוח ה-BSA, הדין החל על הסכסוך הוא דין וושינגטון, ארה"ב; התובעת טענה, מנגד, כי לא הוכח שאישרה את תנאי ה-BSA, ובנוסף לכך, אם קיימת תניית ברירת דין ב-BSA, הרי שמדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד, שעה שהנתבעת היא זו שמכתיבה את תנאיו מבלי שלמשתמשים יש כל זכות לערער עליהם.

48. לאחרונה ניתן בבית המשפט העליון פסק דין בסוגיית תניות ברירת דין ותוקפן, לרבות שאלת היותן תנאי מקפח – רע"א 6992/22 **AGODA COMPANY Pte. Ltd נ' צביה** (27.5.2024). דעת הרוב קבעה, כי השלב הראשון בבחינה הוא זיהוי כלל ברירת הדין הרלוונטי בהתאם למשפט הבינלאומי הפרטי. אם המסקנה היא כי הדין החל על פי כללי ברירת הדין הרגילים הוא הדין הישראלי, אז יש מקום לעבור ולבחון את השלב השני, קרי, תוקפה של תניית ברירת הדין.

49. בקשר זה, כב' השופט **ע' גרוסקופף** קבע בפסק הדין שביחסים בין תאגידים גלובליים הפועלים בישראל לבין לקוחות קטנים, לא ניתן להתנות על כללי ברירת הדין הישראליים באמצעות תניית ברירת דין הכלולה בחוזה אחיד. תניה כזו היא מקפחת בהגדרה, מבלי שהלקוח נדרש להוכיח כי הדין הזר כשלעצמו הוא מקפח. כב' השופטת **י' וילנר**, לעומת זאת, סברה שאין מקום לקבוע כלל גורף שלפיו תניית ברירת דין המתנה על תחולת הדין הישראלי, בחוזה אחיד בין תאגיד גלובלי הפועל בישראל לבין צרכנים פרטיים ועוסקים זעירים, היא מקפחת בהגדרה.

50. בת"צ (מח' מרכז) 1528-04-23 **רוזנצויג נחום נ' Open AI, L.L.C** (12.3.2025) נקבע כי "במקרה זה השאלה האם יש מקום לפסול בענייננו את תניית ברירת הדין אינה פשוטה ואין מקום להכריע בשאלת הדין החל במסגרת הדיון בסוגיית ההמצאה". אכן, סבורני כי גם בנסיבות ענייננו, אין הכרח להכריע בשאלה זו, המעוררת סוגיות לא פשוטות, כבר בשלב מקדמי זה, של סוגיית ההמצאה.

51. יצוין, כי התובעת טענה שיש חשיבות ציבורית לבירור הסכסוך דן בבית משפט ישראלי, שכן יש מספר רב של תושבי ישראל המקיימים מסחר בחנויות אמזון. אלא שמדובר בטענה עובדתית, שאיש מהצדדים לא הביא כל ראיה לגביה (היא גם לא נזכרה בתצהירי נציג התובעת), ואינה בגדר ידיעה שיפוטית.

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"א 22-11-29720 נטורל סולושינס בע"מ נ' Amazon.com Inc

1
2 52. לטעמי, די באמור לעיל כדי לקבוע כי הפורום הישראלי אינו הפורום הנאות לדון בתביעה דנן.
3 למעשה, יש בכך כדי להביא לקבלת בקשתה של אמזון לכפירה בסמכות. למעלה מן הצורך
4 אתייחס בקצרה גם לטענת היעדר היריבות.
5
6 53. נוכח מסקנותיי דלעיל, לא ראיתי מקום להכריע בטענות הנתבעת בדבר היעדר יריבות. עם זאת,
7 אציין, כי על תובע המגיש תביעה מוטלת החובה לברר מהי האישיות המשפטית הרלוונטית
8 שכנגדה יש להגיש את התביעה. התובעת לא עשתה כן, ומשנטען בפניה כי תבעה את הגוף הלא
9 נכון, ניסתה לעשות "שמיניות באוויר" כדי להוכיח כי למעשה יכולה הייתה לתבוע כל חברה
10 מקבוצת אמזון, זאת תוך התעלמות מעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת, מבלי שבכתב
11 התביעה טענה להרמת מסך ומבלי שטענה להתקיימותם של תנאי סעיף 6 לחוק החברות,
12 התשנ"ט-1999. מכל מקום, בשלב זה ונוכח המסקנה שאליה הגעתי, לא ראיתי צורך להיכנס
13 לעומקן של טענות אלה.

ד. סוף דבר

14
15
16
17 54. נוכח כל האמור לעיל, הגעתי לכלל מסקנה כי דינה של הבקשה לכפירה בסמכות להתקבל.
18 התובעת תישא בהוצאות הנתבעת בסך של 10,000 ש"ח.

19
20
21 ניתנה היום, כ"ד אדר תשפ"ה, 24 מרץ 2025, בהעדר הצדדים.
22

23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000